

Representantforslag 79 S

(2016–2017)

fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Pål Farstad, Iselin Nybø, Abid Q. Raja og Terje Breivik

Dokument 8:79 S (2016–2017)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Trine Skei Grande, Pål Farstad, Iselin Nybø, Abid Q. Raja og Terje Breivik om et bedre og mer rettferdig skattesystem for gründere og enkeltpersonforetak

Til Stortinget

Bakgrunn

Våren 2014 fremmet stortingsrepresentantene Terje Breivik og Pål Farstad fra Venstre et representantforslag om en helhetlig gjennomgang av rammebetingelsene for enkeltpersonforetak (Dokument 8:52 S (2013–2014)). Et av de viktigste områdene forslagsstillerne pekte på behovet for en gjennomgang av, var de skattemessige betingelsene for denne type virksomheter i Norge. Ved behandlingen av representantforslaget i Stortinget juni 2014 gjorde et enstemmig Storting følgende vedtak:

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av enkeltpersonforetaks rammevilkår som skattemessige betingelser, sosiale rettigheter, forenklingstiltak, tilgang på kapital og det offentlige virkemiddelapparatets innretning og innsats, med sikte på å senere fremme konkrete forslag til forbedringer.»

Forslagsstillerne vil spesielt peke på siste del av vedtaket: «... fremme konkrete forslag til forbedringer.» Med litt godvilje kan man konkludere med at det har skjedd en viss forbedring når det gjelder det offentlige virkemiddelapparatets innretning og innsats, mens det på de øvrige områdene, spesielt skattemessige betingelser og sosiale rettigheter, har det skjedd fint lite i de snart tre årene siden Stortinget fattet sitt vedtak. Dette er etter forslagsstillernes syn

spesielt skuffende all den tid regjeringen innledningsvis i sin egen politiske plattform slår fast:

«Regjeringen vil bygge sin politikk på frihet og tillit til enkeltmennesket, familien, gründeren, lokalsamfunnet og frivilligheten.»

Senere (side 49) slås det også fast at regjeringen vil

«prioritere virkemidler som kan styrke innovasjon og nyetablering i alle deler av landet, med vekt på gründere og entreprenører.»

Det er også grunn til å påpeke at en samlet næringskomité i Innst. 244 S (2013–2014) stod bak følgende merknad ved behandlingen av representantforslaget fra Terje Breivik og Pål Farstad:

«Komiteen mener likevel at det er behov for en gjennomgang av rammevilkårene for enkeltpersonforetak, nettopp av hensyn til enkeltpersonforetaketnes egenart og potensial, slik at vi kan sikre vekst i fremtiden. Dette gjelder særlig områder knyttet til tilgang på kapital, bedre sosiale rettigheter og skattemessig likebehandling.»

I en rekke konkrete tilfeller kommer enkeltpersonforetak, selvstendig næringsdrivende og gründere dårligere ut enn «vanlige» arbeidstakere og bedrifter når det gjelder skattemessige forhold. Det har ikke skjedd noen endring knyttet til skattemessig likebehandling under den sittende regjering. Det gjelder f.eks. ordningen med minstefradrag, det gjelder skattefavoredert pensjonssparing, det gjelder innbetalingstidspunkt for skatt, det gjelder muligheter for å sette av deler av overskudd i fond og dermed unngå beskatning av alt overskudd, og det gjelder mulighet til skattefri etter- og videreutdanning. I tillegg kommer flere andre skattemessige ordninger hvor det etter forslagsstillernes syn er mulig å gjøre forbedringer for å stimulere flere enkeltpersonforetak og grü-

dere. I dette representantforslaget dreier dette seg bl.a. om opsjonsbeskatning, fritak av arbeidsgiveravgift i oppstartsfasen og en tidsbegrenset rabatt i formuesskatt ved børsintroduksjon. Ut over dette er regjeringen to ganger bedt av Stortinget om å legge fram konkrete modeller for skatteincentiver/skattefradrag for langsiktige investeringer i oppstartsselskap, uten at dette foreløpig har materialisert seg i noe konkret fra regjeringen. Forslagsstillerne tillater seg derfor til slutt i dette forslaget å skissere mulige modeller.

Minstefradrag

For forslagsstillerne er det et selvstendig mål at flere skaper en arbeidsplass for seg selv og kanskje noen flere. Det vil være bra for norsk innovasjonsevne og for et mangfoldig og spredt norsk næringsliv. En av hovedutfordringene i vurderingen av om man skal starte for seg selv eller ikke, er til dels stor forskjell når det gjelder skatt. En selvstendig næringsdrivende betaler rundt 30 000 kroner mer i skatt enn en «vanlig ansatt» med samme lønn, grunnet få fradrag. Der hvor en arbeidstaker med lønn over 215 000 kroner har et minstefradrag på 94 750 kroner som er helt uavhengig av faktiske kostnader knyttet til arbeid, får selvstendig næringsdrivende utelukkende fradrag for faktiske kostnader. For nesten halvparten av alle selvstendig næringsdrivende er de faktiske kostnadene lavere enn 94 750 kroner. Det innebærer at disse i utgangspunktet betaler mer i skatt enn en tilsvarende ordinær arbeidstaker med samme skattbare inntekt. I tillegg er selvstendig næringsdrivende pålagt en høyere trygdeavgift enn ordinære arbeidstakere, selv om de sosiale rettighetene knyttet til sykelønn, dagpenger m.m. enten er betydelig dårligere eller ikke-eksisterende.

I Stortingets spørretime 8. februar 2017 sa finansminister Siv Jensen at det ikke stemmer at selvstendig næringsdrivende betaler mer skatt enn ordinære arbeidstakere fordi det etter finansministerens syn

«er rimelig å legge til grunn at det er arbeidstakerne som i hovedsak belastes arbeidsgiveravgiften».

Forslagsstillerne deler ikke denne vurderingen. I valget om du skal starte for deg selv eller ikke, vil inntekten din og hva du sitter igjen med etter skatt, være én av flere avgjørende faktorer. Det er forslagsstillerne påstand at det er svært få som i en slik beregning legger til grunn et teoretisk påslag knyttet til arbeidsgiveravgift som den enkelte arbeidstaker ikke betaler selv. Det er dessuten slik at arbeidsgiveravgiften varierer i størrelse i ulike deler av landet. Enkelte steder er den null. I disse områdene er det utvetydig slik at selvstendig næringsdrivende betaler mer i

skatt enn vanlige arbeidstakere, gitt samme skattbare inntekt.

En beregning som Stortingets utredningsseksjon gjorde for Høyres stortingsgruppe i 2010, viser også at selv med finansministerens regnemåte med å inkludere arbeidsgiveravgift skattlegges selvstendig næringsdrivende høyere enn lønntakere. I rapporten til Høyres stortingsgruppe heter det bl.a.:

«Lønntakere fikk i 2007 utliknet kr 114 500 i skatt i gjennomsnitt, mens det tilsvarende tallet for selvstendig næringsdrivende var på kr 189 700. I gjennomsnitt fikk altså en selvstendig næringsdrivende utliknet kr 75 200, eller 66 prosent høyere skatt enn lønntakere. [...] Når man sammenligner skattenivået mellom lønntakere og selvstendig næringsdrivende, er det vanlig å ta med arbeidsgiveravgiften i beregningene. I 2007 ble det i følge St. meld. nr. 3 (2007–2008) Statsrekneskapen for 2007, innbetalt 109 990 mill. kroner i arbeidsgiveravgift, dvs. kr 54 200 per lønntaker i gjennomsnitt. Tar man hensyn til arbeidsgiveravgiften, blir den totale skatten for lønntakere på 342 139 mill. kroner for 2007, dvs. kr 168 700 i gjennomsnitt per lønntaker. Dette innebærer at selvstendig næringsdrivende i 2007 i gjennomsnitt betalte kr 21 000, eller 12 prosent mer i skatt enn den gjennomsnittlige lønntaker.»

Videre har Norges Bondelag og Bedriftsforbundet gjennomført en undersøkelse som viser at selvstendig næringsdrivende i gjennomsnitt betaler 30 000 kroner mer i skatt pr. år enn lønsmottakere med samme inntekt. Undersøkelsen viser også at den skattemessige ulempen ved å være selvstendig har økt dramatisk siden 2002, der selvstendige i gjennomsnitt betalte 10 000 kroner mer i skatt. Hovedårsaken er en kraftig økning i minstefradraget i lønnsinntekt og en økning i trygdeavgiften.

Den økte skattebyrden for personer som lever av sitt enkeltpersonforetak, gjør at selvstendige i snitt må tjene 80 000 kroner mer i året for å sitte igjen med det samme kronebeløpet som om de hadde vært lønsmottakere. Forslagsstillerne viser også til Venstres forslag til statsbudsjett for 2017, hvor det framgår (tabell 1, side 24) at selvstendig næringsdrivende med en skattbar inntekt på mellom 300 000 og 600 000 kroner betaler om lag 30 000 kroner mer i skatt enn de med tilsvarende lønnsinntekt.

Dessverre viser regjeringen ingen vilje til å endre praksisen, og skatteskjevheten mellom lønsmottakere og gründere er dermed ytterligere sementert. Forslagsstillerne viser til at dagens regjeringsspartier i opposisjon har støttet tilsvarende initiativ fra både Venstre og Kristelig Folkeparti (Innst. 98 S (2010–2011)), og at flere representanter¹ og nåværende

1. Dok 15:1113 (2009–2010) fra Frank Bakke-Jensen til finansministeren og Dok 15:285 (2009–2010) fra Jan Arild Ellingsen til finansministeren.

statsråder fra dagens regjeringspartier tidligere har tatt opp denne åpenbare forskjellsbehandling med daværende finansminister Sigbjørn Johnsen fra Arbeiderpartiet.

Forslagsstillerne mener derfor at enkeltpersonforetak må få mulighet til å velge et bunnfradrag på linje med og i samme omfang som vanlige arbeidstakers rett til minstefradrag.

Skattefavourisert pensjonssparing og tilgang på avtalefestet pensjon (AFP)

Da ordningen med obligatorisk tjenestepensjon ble innført, kunne bedrifter sette av inntil 5 prosent av lønn fra 1 G og opp til 6 ganger grunnbeløpet i folketrygden (G = 92 576 kroner), og inntil 8 prosent av den del av lønnen som ligger mellom 6 G og 12 G. I 2014 ble dette endret til 7 prosent av all lønn opp til 12 G. I tillegg får bedriftene adgang til å betale et ytterligere innskudd på 18,1 prosent av lønn mellom 7,1 og 12 G.

For enkeltpersonforetak, derimot, er maksimalgrensen på 4 prosent av lønn mellom 1 og 12 G. Denne forskjellsbehandlingen oppleves av mange selvstendig næringsdrivende som svært urettferdig og er også en medvirkende årsak til at mange kvinner tenker seg om både én og to ganger før de tar skrittet fra fast ansettelse til å starte for seg selv. Også tunge faginstanser mener at dette er en urimelig forskjellsbehandling. I sin første delutredning om pensjonslovene og folketrygdreformen (NOU 2010: 6 Pensjonslovene og folketrygdreformen I) foreslo Banklovkommissjonen blant annet å likebehandle selvstendig næringsdrivende og arbeidstakere når det gjelder maksimale innskuddssatser for pensjon. I innstillingen står det bl.a. (side 85) følgende:

«Det fremstår som lite hensiktsmessig at det er to forskjellige lovmessige systemer for de to gruppene hva gjelder innskuddenes maksimale størrelser. Etter Banklovkommissjonens vurdering bør det så langt som mulig etableres like grenser og like bestemmelser for disse to gruppene.»

Dette er forslagsstillerne helt enige i. Dessverre har verken den forrige eller nåværende regjering valgt å følge opp anbefalingene fra Banklovkommissjonen.

I tillegg kommer det faktum at AFP ikke gjelder for selvstendig næringsdrivende. Det innebærer at statens bidrag til ordningen, som er anslått til om lag 2 mrd. kroner i 2017, er forbeholdt arbeidstakere i privat sektor. Forslagsstillerne mener primært at det statlige tilskuddet til AFP-ordningen bør avvikles, men gitt at det videreføres, må det gjelde for alle, uavhengig om bedriften er IA-bedrift eller har tariffavtale, og utvides til å gjelde også for selvstendig næringsdrivende.

Forslagsstillerne mener derfor at enkeltpersonforetak må få samme skattemessige rettigheter som vanlige arbeidstakere knyttet til egen pensjonssparing, og det statlige bidraget til AFP – i den grad det skal videreføres – må gjelde for alle.

Innbetalingsstidspunkt for skattetrekk

Mens ordinære bedrifter og ansatte betaler skatt etterskuddsvis basert på henholdsvis årsresultat og faktisk inntekt, må selvstendig næringsdrivende betale forskuddsskatt basert på en anslått inntekt. Svært mange selvstendig næringsdrivende opplever dagens regelverk knyttet til forskuddsskatt som et stort problem. Ved dagens regelverk må skatt innbetales før pengene fysisk er tjent, basert på antatt/historisk inntektsnivå. Overholdes ikke denne innbetalingen, kan skatteoppkrever utstede såkalt framskyndet forfall av etterfølgende terminer av forskuddsskatt, dvs. at det kreves inn skatt for hele inntektsåret selv om det «bare» er forfall for første termin som misligholdes.

Dette er en praksis forslagsstillerne er sterkt skeptiske til. Forslagsstillerne mener at selvstendig næringsdrivende må likebehandles med ordinære arbeidstakere også på dette området, slik at skatt innbetales etter hvert som inntekt opptjenes, og at ordningen med såkalt framskyndet forfall avvikles.

Forslagsstillerne vil derfor avvikle dagens ordning og likebehandle enkeltpersonforetak og selvstendig næringsdrivende med ordinære arbeidstakere også på dette området.

Investeringsfond for enkeltpersonforetak

Forslagsstillerne ønsker videre en økt skattemessig likebehandling av enkeltpersonforetak og aksjeselskap gjennom å innføre en fondsordning etter svensk mønster. Den svenske ordningen innebærer at det gis fradrag i næringsinntekten for avsetninger til et såkalt ekspansjonsfond. Samtidig betales en «expansionsmedelskatt» på 26,3 prosent av det avsatte beløpet, tilsvarende den skatten aksjeselskaper ville ha betalt på overskudd som senere brukes til investeringer. Tilbakeføring fra fondet skattlegges som næringsinntekt, korrigert for den tidligere betalte skatten på 26,3 prosent. Det er ingen tidsbegrensning for når et avsatt beløp senest skal tilbakeføres, men det gjelder en grense på årlig avsatt beløp på 138 prosent av kapitalen i selskapet. Begrunnelsen for den svenske ordningen er å sikre økt likebehandling av tilbakeholdt overskudd hos personlig næringsdrivende og i aksjeselskaper. Forslagsstillerne viser for øvrig til Innst. 227 S (2009–2010), hvor Høyre, Framskrittspartiet, Venstre og Kristelig Folkeparti sammen fremmet forslag om å be den daværende regjeringen utrede innføring av et investeringsfond for selvstendig næringsdrivende og fremlegge dette for Stortinget. Forslagsstillerne mener at problemstillingen

gen er like relevant i dag som i 2010, og foreslår derfor at det snarlig innføres en slik fondsordning.

Fritak for arbeidsgiveravgift i oppstartsfasen

Forslagsstillerne har i de siste årene, sammen og hver for seg, besøkt en rekke gründermiljøer og nye bedrifter. Tilbakemeldingene fra bedriftsledere og ansatte er at det er spesielt to ting de er opptatt av. Det første er en kraftfull reduksjon i skjemaveldet, og det andre er å gjøre det enklere (og billigere) å ansette flere, spesielt i oppstartsfasen. Svært mange peker på at en reduksjon i arbeidsgiveravgiften ville være et særdeles velegnet virkemiddel. I en tid med noe høyere ledighet og færre nyetableringer i privat sektor vil et midlertidig fritak for arbeidsgiveravgift etter forslagsstillerne syn være et svært treffsikkert og effektivt virkemiddel.

Forslagsstillerne foreslår derfor å innføre en ordning der det ikke betales arbeidsgiveravgift for ansatte i nystartede bedrifter med inntil fem ansatte i de tre første årene etter første gangs registrering av bedriften/virksomheten.

Tidsbegrenset rabatt i formuesskatt for gründere ved børsintroduksjon

I forbindelse med behandling av Meld. St. 4 (2015–2016) Bedre skatt – en skattereform for omstilling og vekst (jf. Innst. 273 S (2015–2016)) ba Stortinget regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2017 vurdere muligheten for en ordning med tidsbegrenset rabatt i formuesskatten for gründere ved børsintroduksjon av det respektive selskap (jf. pkt. 5 i vedtak 738 10. mai 2016).

Bakgrunnen for anmodningsvedtaket var at børsnoterte og ikke-børsnoterte aksjer verdsettes ulikt i formuesskatten. Børsnoterte aksjer verdsettes til omsetningsverdi (kursverdi), mens ikke-børsnoterte aksjer verdsettes med utgangspunkt i den skattemessige formuesverdien av eiendelene i selskapene. Lav verdsetting av enkelte eiendeler, som fast eiendom, forretningsverdi (goodwill) og egenutviklede immaterielle rettigheter, gjør at ikke-børsnoterte aksjer ofte verdsettes lavere enn sammenlignbare børsnoterte aksjer.

Formålet med en rabatt var fra Venstres side, og trolig også fra de andre partiene som var med på forslaget, en lempelig overgang til formuesbeskatning basert på aksjenes kursverdi for gründere, gitt at det var til gründerens gunst – en slags beskjedne anerkjennelse for å ha satset og utviklet noe som har vokst til betydelige verdier.

Dessverre valgte også regjeringen ved denne korsvei å sette likhetstegn mellom «vurdere» og «legge i skuffen». Begrunnelsen fra regjeringen for ikke å gå videre med forslaget var bl.a. at

«begrepet «gründer» («gründerbedrift» /«gründer-selskap») har ikke et entydig eller presist innhold».

Etter forslagsstillerne syn handler dette ikke om begrepsforvirring, men om politisk vilje. Er viljen til stede, lar det seg gjøre å finne praktikable løsninger.

Opsjonsbeskatning

Dagens ordning med opsjonsbeskatning fungerer slik at dersom norske bedrifter tilbyr aksjeopsjoner i selskapet, altså rettigheten til å kjøpe en aksje til en lav pris i fremtiden, må mottagerne av disse skatte av verdien på opsjonene når aksjen kjøpes. Problemet for den som sitter med opsjonen, er at ingen verdier er realisert, og at man gjerne må låne penger for å betale både for aksjene og for skatten av fordelene. På dette tidspunktet går gjerne bedriften fortsatt med underskudd, og det er et åpent spørsmål hvorvidt man vil tjene penger på aksjene eller ikke. Den ansatte har også ofte en beskjedne inntekt og lite kapital oppspart. Dette gjør virkemiddelet lite attraktivt for de ansatte og dermed lite effektivt for bedriftene.

For gründerbedrifter med vekstambisjoner er det avgjørende å rekruttere de beste hodene. Men gründerbedriften kan ikke konkurrere om å tilby trygge arbeidsplasser og høye lønninger. Med opsjoner kan gründerbedriften derimot tilby noe annet: en del av kaka om bedriften blir en suksess. Problemet er bare at man blir skattlagt for disse opsjonene lenge før gevinsten kommer – hvis den kommer. Dette mener forslagsstillerne er lite logisk og fungerer i direkte motstrid til andre politiske målsettinger om økt eierskap i egen bedrift, økt gründerskap og økt verdiskaping. Forslagsstillerne understreker at en på ingen måte er mot at opsjoner beskattes, forslagsstillerne mener bare at beskatningstidspunktet er feil og ulogisk.

I NRK P2s program «Politisk kvarter» 13. mars 2017 sa Arbeiderpartiets nestleder Hadia Tajik at

«Vi foreslår å endre skatteopplegget for ansatte-opsjoner, slik at det blir enklere for oppstartsbedrifter å tiltrekke seg kompetent arbeidskraft.»

Forslagsstillerne mener at det er gledelig at Arbeiderpartiet er i bevegelse når det gjelder opsjonsbeskatning og deler helt Tajiks syn, men det er ikke riktig at Arbeiderpartiet har foreslått dette. Det er ingen initiativ i Stortinget, og i Arbeiderpartiets forslag til nytt stortingsvalgprogram for neste periode står det (side 48):

«Arbeiderpartiet vil vurdere nye skatteincentiver for oppstartbedrifter, som for eksempel å gjøre det gunstigere med opsjoner for ansatte i oppstart av bedrifter.»

Erfaringene forslagsstillerne har med partier som skal «vurdere» noe fra regjeringsposisjon – både den nåværende og forrige regjering – er ensbetydende med at det ikke skjer noe.

En rekke aktører (NHO, Startup Lab, IKT-Norge m. fl.) er kritiske til dagens modell for opsjonsbeskatning. De mener skatten bør komme idet den ansatte innløser opsjonen sin, ikke før. Dette synet deler forslagsstillerne og regner med bred støtte i Stortinget for å endre dagens modell.

Skattefri etterutdanning og Skattefunn-ordningen

Forslagsstillerne viser videre til ordningene med skattefri etter- og videreutdanning, hvor arbeidsgiver i aksjeselskap kan dekke skolerelaterte utgifter for sine ansatte uten at den ansatte blir skattlagt for fordelene, mens selvstendig næringsdrivende ikke kan dra nytte av den samme ordningen. Forslagsstillerne viser også til Skattefunn-ordningen, hvor næringsdrivendes egeninnsats ikke regnes med i kostnadene som danner grunnlag for skattefradrag gjennom Skattefunn-ordningen. Til sammenligning innrømmes samme person skattefradrag dersom vedkommende organiserer driften som aksjeselskap og betaler seg selv lønn. Forslagsstillerne viser videre til at EFTAs overvåkingorgan ESA har godkjent ordningen med tilskudd til ulønnet arbeidsinnsats i Skattefunn.

Skatteincentiv/skattefradrag for langsiktige investeringer i oppstartsselskap og innovasjonsbørs

Et bredt flertall ba i forbindelse med Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2016 regjeringen om å

«utrede ulike modeller for skatteincentiver/skattefradrag for langsiktige investeringer i oppstartsselskap bl.a. basert på den svenske investeringsavdrag og den britiske SEIS-ordningen og legge dette frem for Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2017».

Dessverre kom det ingen modeller i forslag til statsbudsjett for 2017. Dette medførte at stortingsflertallet (alle unntatt Høyre og Fremskrittspartiet) i Innst. 3 S (2016–2017) ba regjeringen komme tilbake med konkrete, ferdig utredede modeller til skatteincentiver/skattefradrag for langsiktige investeringer i oppstartsselskap basert på den britiske SEIS-ordningen og legge dette fram for Stortinget i forbindelse med forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2017.

Forslagsstillerne forventer at regjeringen selvfølgelig følger opp dette anmodningsvedtaket. Forslagsstillerne viser videre til at NyAnalyse på vegne

av Norsk Venturekapitalforening (NVCA), Abelia og Foreningen for innovasjonsselskaper i Norge (FIN) i rapporten «Investeringsincentiver for unge vekstselskaper» har fremmet konkrete forslag til skatteendringer for å øke tilgangen på egenkapital for unge vekstselskaper. I rapporten foreslås det at det innføres en ordning kalt «Vekstinvesteringer med skattefradrag for unge selskaper» for alle kvalifiserte investorer, inspirert av den britiske SEIS-ordningen. Formålet er å stimulere til at mer risikovillig, kompetent egenkapital allokteres til de tidlige og mest risikofylte fasene av unge vekstbedrifters virksomhet. Rapporten foreslår også at det innføres et «seriegründerfradrag» for erfarne gründere og entreprenører, delvis inspirert av Entrepreneurs Relief-ordningen. Formålet er å gjøre det mer attraktivt for en vellykket gründer og entreprenør å reinvestere realisert kapital i ny oppstartsvirksomhet enn i andre aktivaklasser.

Forslagsstillerne mener at dette er særdeles gode og konkrete forslag som regjeringen forhåpentligvis har vurdert nøye i det arbeidet som skal gjøres før regjeringen legger fram sine endelige anbefalinger i forslag til revidert nasjonalbudsjett for 2017.

Forslagsstillerne viser videre til at en av få konkrete formuleringer knyttet til gründere og enkeltpersonforetak i regjeringens politiske plattform er at regjeringen vil opprette en innovasjonsbørs for enklere å kunne koble gründere med privat kapital og vurdere å koble dette til skatteincentiver. Dette er etter forslagsstillerne syn et godt virkemiddel som det er naturlig å innføre parallelt med skatteincentiv/skattefradrag for langsiktige investeringer.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g :

1. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 foreslå en ordning med minste- eller næringsfradrag for selvstendig næringsdrivende/enkeltpersonforetak på nivå med og tilsvarende minste- eller næringsfradraget for personlig skattytere.
2. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 foreslå endringer i innskuddspensjonsloven som innebærer en økt likebehandling av enkeltpersonforetak og øvrige bedrifter når det gjelder maksimalt innskuddsbeløp knyttet til skattefavourisert pensjonssparing.
3. Stortinget ber regjeringen snarest fremme forslag om å utvide ordningen med statlig bidrag til AFP til også å gjelde for enkeltpersonforetak og selvstendig næringsdrivende, dersom ordningen videreføres.

4. Stortinget ber regjeringen snarest, og senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2018, fremme forslag om å gjøre om ordningen med forskuddsbetaling av skatt for enkeltpersonforetak til etterkuddsbetaling i tråd med det som gjelder for ordinære arbeidstakere/bedrifter.
5. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 fremme forslag om å innføre en investeringsfondordning for enkeltpersonforetak basert på den svenske ekspansjonsfondmodellen.
6. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 fremme forslag om å innføre fritak for arbeidsgiveravgift i inntil tre år for nystartede bedrifter med mindre enn fem ansatte.
7. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 fremme forslag om å innføre en ordning med tidsbegrenset rabatt i formuesskatt for gründere ved børsintroduksjon.
8. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 fremme forslag om å endre beskatningstidspunktet av ansatteopsjoner fra kjøpstidspunkt til realiseringstidspunkt.
9. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 fremme forslag om å utvide ordningen med skattefri etter- og videreutdanning til også å gjelde for enkeltpersonforetak.
10. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2018 fremme forslag om å gjeninnføre ordningen med tilskudd til ulønnet forskningsinnsats.
11. Stortinget ber regjeringen snarest innføre en innovasjonsbørs i tråd med regjeringsplattformens formuleringer.

29. mars 2017

Trine Skei Grande

Pål Farstad

Iselin Nybø

Abid Q. Raja

Terje Breivik

